

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

174. An si quis non habens copiam Confessarij, vel urgente necessitate
celebrat cum interna voluntate, quod si adesset Sacerdos ad illum non
accederet, teneatur, hoc non obstante, quam primum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

De Sacram. Pœnit. Ref CLXXIV. &c. 207

Verum his non obstantibus ego puto non esse recessendum a sententia Cardin. de Lugo, quam novissime cum aliis tenet ejus Frater P. Franciscus de Lugo, de Sacr. lib. 4. c. 6. q. 8. n. 70. nam in praecptis positivis non valet argumentum à minori ad maius; nec arguere valemus ab uno casu ad alium: Praeternam cum in celebrante sacrilegè deficiat finis humani præcepti; quod certe non cogeret ad confessionem postmodum quamprimum faciendam illum, qui scienter violat præceptum Divinum præmitendi confessionem ante Communionem: unde potius effet occasio novi peccati: & ideo, ut dixi, opinio Martinon, mihi non placet.

2. Notat verò dictum Martinon ubi *suprà*, contra eundem Cardinalem Lugo docere idem dicendum est de eo, qui non premissa confessione celebrat, & inter celebrandum meminit ante communionem, se esse in statu peccati mortalis. Talis enim, si tunc non potest confiteri, tenetur conteri, & data prima committit confiteri, quia cœlebravit ablique confessione prævia, ut ait Tridentinum, prævia, inquam, ad Communionem, de qua loquitur idem Concilium verbis proximè antecedentibus illud præceptum consequenter ad illud Apost. 1. Cor. 11. Probet autem seipsum homo (per confessionem) & sic de pane illo edat. & de calice bibat. Debet autem hoc novum præceptum intelligi latum esse Sacerdotibus, iuxta subiectam materiam, & consequenter ad verba præcedentia.

3. Sed his non obstantibus, licet probabiliter data sint, ego puto, sententiam Card. de Lugo, esse probabilem; & illam, tenet P. de Lugo ubi *suprà* n. 69. Unde Rubrica Missalis Sacerdoti, qui conscientiam habuit peccati mortalis ante Missam inchoatam præscribit, ut habeat contritionem, & postquam primum confiteatur, illi verò qui tales conscientias in ipsa solùm cœlebratione recognoscit, dumtaxat præscribit, ut habeat contritionem cum proposito confitendi, & satisfaciendi, videlicet suo tempore.

RESOL. CLXXIV.

An si quis non habens copiam Confessarij, vel urgente necessitate celebrat cum intenta voluntate, quod se adesse Sacerdos ad illum non accederet, teneatur, hoc non obstante, quamprimum confiteri? Et an Sacerdos obligetur hoc præcepto statim confitendi, quando non habens copiam Confessarij, necessitate urgente, celebravit non premissa confessione, nec contritus, sed indignè?

Et quid, si sine necessitate celebrat in peccato mortali? Ex p. 9. tract. 3. Ref. 31.

§. I. Hoc dubium nimis curiosum invenio apud Amicum in cur. Theol. tom. 7. dis. 26. scđt. 2. n. 32. ubi sic ait: [Una hinc superest difficultas, an hoc præceptum se extendat ad eos, qui, quamvis & inopiam Confessarij habeant, & necessitas urgeat celebrandi; adhuc tamen ad celebrandum accedit cum intenta voluntate non accedendi ad Confessarium, etiam adesse? Ratio dubitandi est: quia hoc præceptum solum iis videtur à Concilio impositum, qui bona fide licite ob defectum Confessarij, necessitate urgente, ad celebrandum accedunt. Sed hic illicite, & mala fide accedit cum voluntate non præmitendi sacramentalem confessionem peccati mortalis, etiam Confessarius adesse: igitur non videtur hoc novo Concilij præcepto de Confessione statim facienda obligari. Nihilominus probabilius puto, hunc teneri. Fundamentum est: quia Concilium in

hoc præcepto instituendo non tam attendit ad internam voluntatem Sacerdotis ad celebrandum acceditis, quam ad externam confessoris inopiam, & urgentem necessitatem: ergo, si revera hic habet inopiam Confessoris, & urget celebrandi necessitas, quidquid sit de interna ipsius voluntate, comprehenditur sub hoc præcepto. Confirmatur: nam, si quis habens Confessoris inopiam, & urget celebrandi necessitas accedit cum sola attritione putata, comprehenditur sub hoc præcepto: ergo etiam qui accedit cum voluntate non confitendi, si adesse Confessarius. Antecedens, me judice, constat: cum Concilium in suo Decreto non expresserit, ut quando Sacerdos non habet copiam Confessarij, & urget necessitas, debeat accedere contritus: sed solùm dixerit, quando deficiente copia Confessoris, & necessitate urgente, absque prævia Confessione cœlebraverit, quamprimum confiteatur. Consequentia vero probatur: nam eodem modo accedit mala fides, qui cum conscientia peccati mortalis in tali causa ad celebrandum accedit cum sola attritione putata, quam qui accedit cum voluntate Confessionem non præmittendi, etiam Confessarius adesse.] Hæc omnia Amicus.

2. Hic etiam querendum venit, an Sacerdos obligetur hoc præcepto statim confitendi, quando non habens copiam Confessarij, necessitate urgente, celebravit non premissa confessione, nec contritus, sed indignè? Respondeo affirmativè. Ratio est: quia Concilium, ut ferret hoc præceptum, non attendit ad interiorum dispositionem, cum qua quis accederet: sed ad exteriorum occasionem, quam haberet posset, non præmittendi confessionem cœlebrationi. Quare, si Sacerdos digne, siue indignè ad celebrandum accedit, dummodo necessitate urgente, ob inopiam Confessoris, non præmittat confessionem cœlebrationi; semper hoc præcepto obligabitur; & ideo Sacerdos habens copiam Confessarij, sup. hoc la. non ex necessitate, sed ex malitia celebrans non præmissa confessione, quamvis indignè celebret, non tamen obligatur hoc præcepto, quamprimum confiteri: quia Concilium solùm loquitur de Sacerdote, qui necessitate urgente, non præmittit confessionem cœlebrationi. Quod si objicias: qui necessitate urgente, ob inopiam Confessoris, non præmissa confessione, cum sola contritione celebret, dignè accedit ad Eucharistiam, & tamen obligatur hoc præcepto statim confiteri: ergo multò magis obligabitur, qui absque necessitate, habens copiam Confessarij, sine confessione ex malitia celebret, quia accedit indignè, imò peccat mortaliter accedit. Resp. negando consequentiam: quia est diversa ratio utriusque: nam hoc præceptum, inter alias causas, latum est ad tollendam occasionem fundendi necessitatem cœlebrandi sine prævia confessione, vel nimium differendi illum: nam, cum Sacerdoti imposta sit obligatio confitendi statim post cœlebrationem, si ante non potuit, multò magis erit sollicitus timoratus Sacerdos de præmittenda confessione. Hæc autem ratio non procedit in illo, qui sine necessitate in peccato mortali celebret: & ideo non oportuit novam obligationem ei imponere; quia satis ei erat præceptum divinum de præmittenda confessione. Et hæc omnia docent Vasquez tom. 3. dis. 208. c. 3. n. 19. Suar. tom. 3. dis. 66. scđt. 7. & alij.

RESOL. CLXXV.

An Sacerdos, qui in die Parasceves officium facit, si urgente necessitate, vel non habens copiam Confessarij, hoc faciat absque prævia confessione, teneatur

S 2 quām